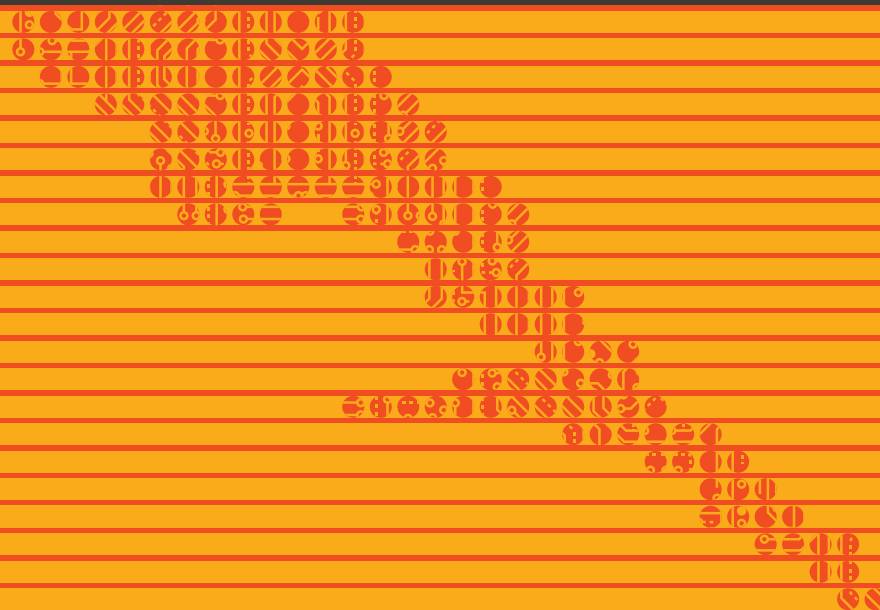

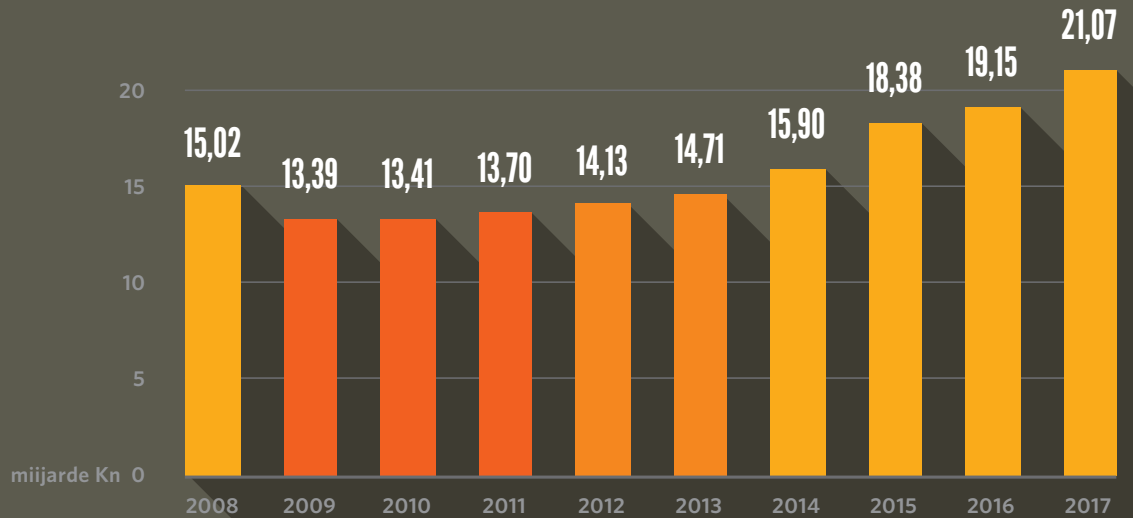
STANJE HRVATSKE IT INDUSTRIJE 2018.

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

Kretanja u hrvatskoj IT industriji

Kretanja u hrvatskoj IT industriji u zadnjoj dekadi dijele se na dva podrazdoblja. Prvo je doba krize koja počinje oštrim padom prometa IT industrije u 2009 i stagnacijom u sljedeće dvije godine. Od 2012 godine počinje razdoblje oporavka i od tada bilježimo kontinuirani godišnji rast od prosječno 7,5 posto. Međutim, takva dinamika rasta nije dovoljna za

približavanje prosjeku EU28. Prvo, nakon godina velikog rasta od 16% u razdoblju 1999-2008, slijedilo je pet godina krize. Da nije bilo krize, u promatranom razdoblju i uz prosječnu stopu rasta od 10% veličina IT industrije bila bi 35 milijardi kuna. Drugo, dinamika sadašnjeg rasta je premala za približavanje prosjeku EU28, osobito u segmentu prodaje na domaćem tržištu.

5 velikih brojki

21
milijardu
kuna

prihoda IT industrija je u 2017. ostvarila ukupni prihod od 21,1 milijardi kuna. Bilo je potrebno čak 6 godina da ukupni prihod dosegne onaj iz 2008. godine.

28.347
zaposlenih

Broj zaposlenih u IT industriji u 2017 premašio je 28 tisuća. U zadnjih pet godina raste po prosječnoj godišnjoj stopi od 8,5 posto dok ukupan broj radnih mjesta u zemlji raste za 1,2 posto.

4.649
poduzeća

U 2017 broj IT poduzeća u Hrvatskoj dosegao je 4.649 ili četiri posto od ukupnog broja tvrtki u zemlji.

7.722
kuna

Prosječna neto plaća u hrvatskoj IT industriji u 2017 iznosila je 7.722 kuna i bila je 44 posto viša od prosječne neto plaće u ukupnom gospodarstvu.

6
milijardi
kuna

~~6 milijardi kuna~~ izvoza Izvoz IT industrije u 2017. godini premašio je 6 milijardi. Već u 2012. godini izvoz IT industrije je premašio onaj iz 2008. godine.

Putovanje IT industrije od 15 do 21 milijardu kuna

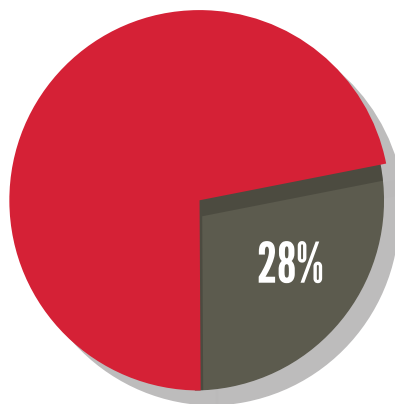

2008. godini ukupni prihod IT industrije je bio 15,02 milijarde kuna. Godina krize - 2009. - donijela je pad prihoda IT industrije od 10,9%. Nakon pada slijede dvije godine stagnacije, a u 2014. godini IT industrija je premašila prihode 2008. godine s prihodom od 15,90 milijardi kuna. U razdoblju od 2008. do 2017., prihod je rastao prosječnom godišnjom stopom rasta od 3,8% da bi u 2017. godini dosegnuo 21,1 milijardu. Promatramo li samo zadnjih pet godina - prihod IT tvrtki povećan je po prosječnoj godišnjoj stopi od 7,4 posto. Od toga promet IT industrije

u zemlji raste 6,1 posto, a izvoz gotovo dvostruko brže, po 11,3 posto godišnje. U istom razdoblju, promet ukupnog hrvatskog gospodarstva povećan je za 2,1 posto.

U strukturi prihoda hrvatske IT industrije preko 70 posto otpada na IT usluge, trgovci IT opremom sudjeluju s oko 26 posto, a proizvođači IT opreme i komponentata s manje od tri posto.

Od 100 kuna prihoda IT industrije nešto više od 28 dolazi iz izvoza. Najbrže raste izvoz IT uslužnih tvrtki, po prosječnoj godišnjoj stopi od 26 posto.

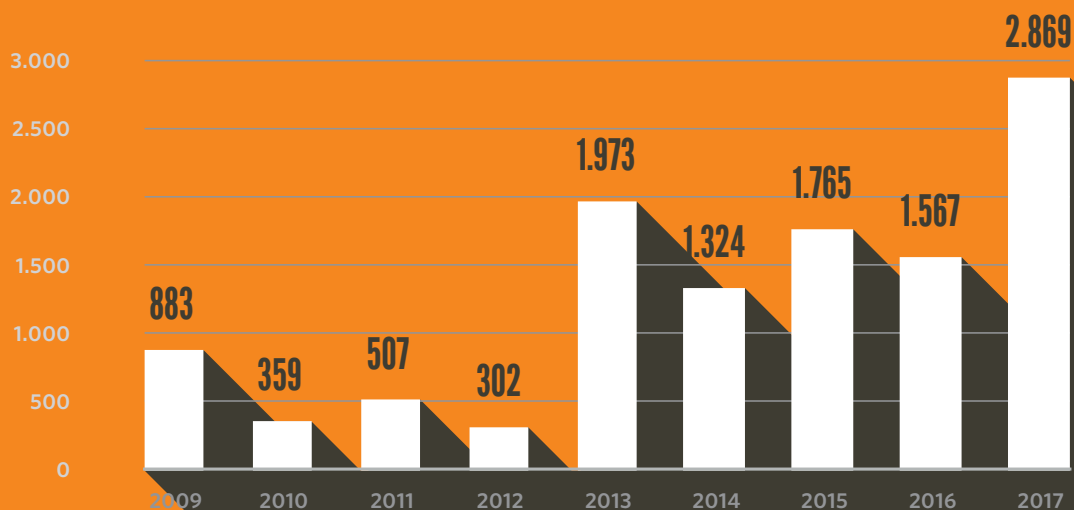
- Prihodi IT industrije
- Izvoz

IT industrija – industrija koja stvara radna mjesta

Broj zaposlenih u IT industriji u 2017. dosegao je 28.347, a u zadnjih pet godina raste po prosječnoj godišnjoj stopi od 8,5 posto, pri čemu kod IT uslužnih tvrtki za 14,2 posto. Istodobno, ukupan broj radnih mjesta u zemlji raste po 1,2 posto. U periodu od krize 2009. godine do 2017. godine, IT industrija je stvorila 11.549 novih radnih mjesta. Prosječna godišnja stopa rasta iznosila je 6%. U istom periodu u Hrvatskoj je nestalo 147.607 radnih mjesta. Graf niže pokazuje koliko je svake godine stvoreno novih radnih mjesta.

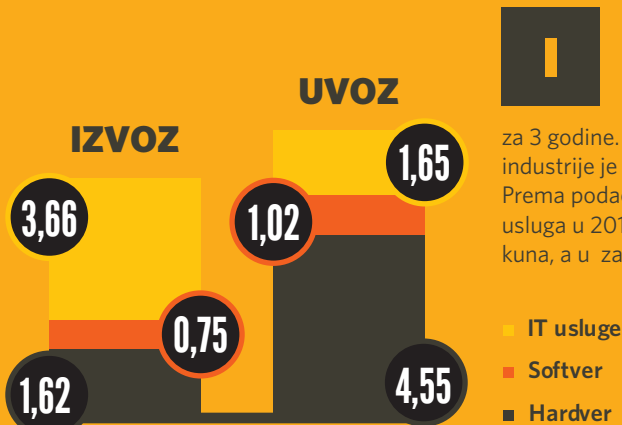
Najveći generator novih radnih mjesta je segment uslužnih IT tvrtki koje su u promatranom periodu otvorile preko 8.000 novih radnih mjesta ili čak 71 posto od svih novih radnih mjesta.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u 2017. u zemlji je bilo 54 tisuća ICT specijalista. Od toga njih oko 26 tisuća radili su u IT industriji, nešto više od 6 tisuća kod telekom operatera, a oko 22 tisuće u IT odjelima firmi korisnika. U ukupnom broju zaposlenih u zemlji IT profesionalci učestvuju s 3,3 posto. U EU28 taj je udio 3,7 posto.

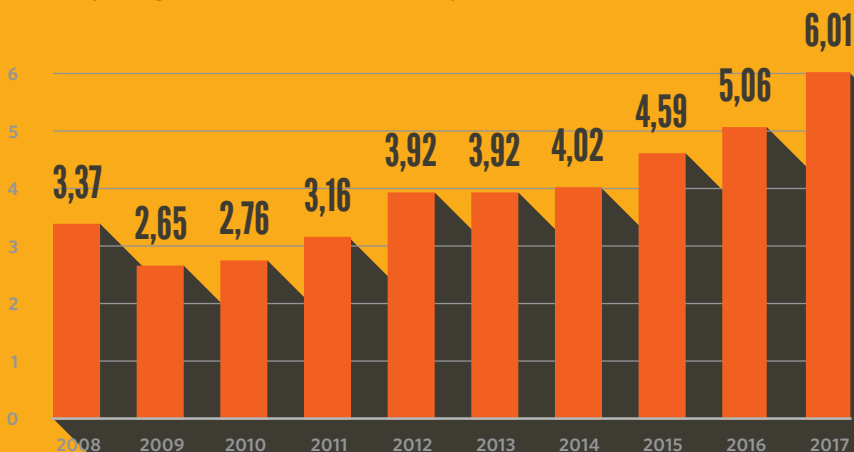

Broj novih radnih mjesta kroz godine

Kriza kao pokretač jačanja izvoza IT industrije

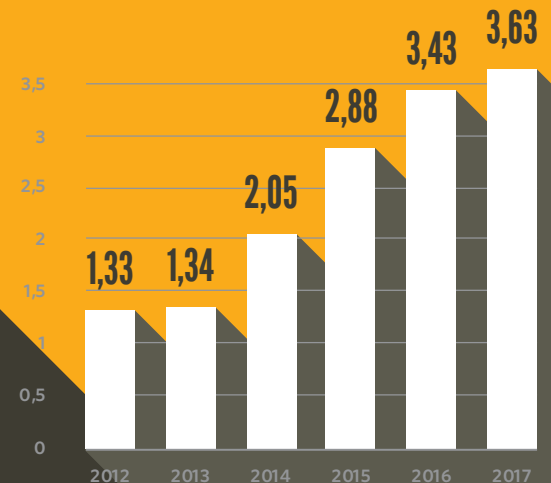
Vanjskotrgovinska it bilanca 2017 /milijarde kuna/

Izvoz IT industrije /milijarde kuna/

Izvoz IT industrije u 2017. godini premašio je 6 milijardi. Iz perspektive izvoza IT industrija je izašla iz krize za 3 godine. Već u 2012. godini izvoz IT industrije je premašio onaj iz 2008. godine. Prema podacima MMF-a izvoz računalnih usluga u 2017 dosegao je 3,63 milijarde kuna, a u zadnjih pet godina raste po

prosječnoj godišnjoj stopi od 24 posto, a u EU 28 po 23,5 posto. Udio IT usluga u ukupnom izvozu usluga bio je 3,7 posto. U EU28 to je bilo 9,2 posto. Vanjskotrgovinska IT bilanca Hrvatske u 2017 bila u minusu od oko milijardu kuna. Deficit u hardveru i softveru bio je 3,2 milijarde kuna dok je u razmjeni IT usluga ostvaren suficit od 2,2 milijarde kuna.

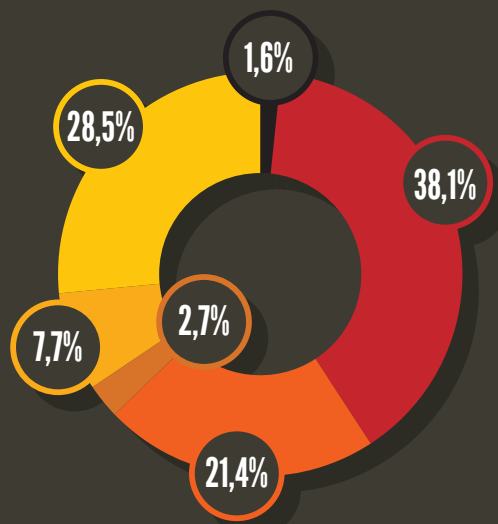
Izvoz računalnih usluga /milijarde kuna/

Prosječna godišnja stopa rasta 24%

Četiri od pet tvrtki ima manje od 5 zaposlenika

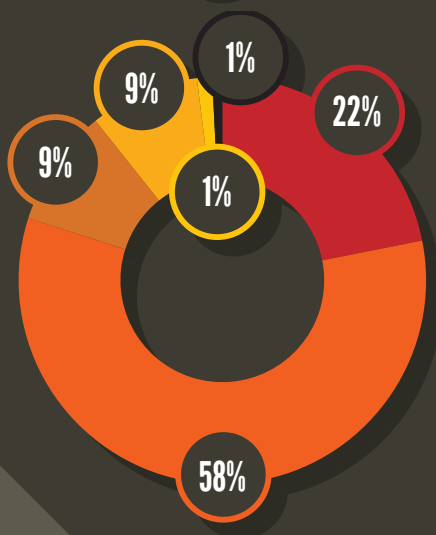
2

2017 broj IT poduzeća u Hrvatskoj dosegao je 4.649 ili četiri posto od ukupnog broja tvrtki u zemlji. Od toga s prihodom manjim od sto tisuća kuna bilo ih je oko 1.200 tako da realno govorimo o IT industriji s oko 3.500 poduzetnika. Udio prvih pet poduzeća u ukupnom prihodu opada s 30 posto u 2008. na 24 posto u 2017. Što znači da se hrvatska IT industrija usitnjava, a to se posebno odnosi na IT uslužna poduzeća. Sve je veći broj „obrnika“a manji „tvornica“. Stupanj konsolidacije najveći je kod distributera IT opreme i pružatelja IT outsourcing usluga.

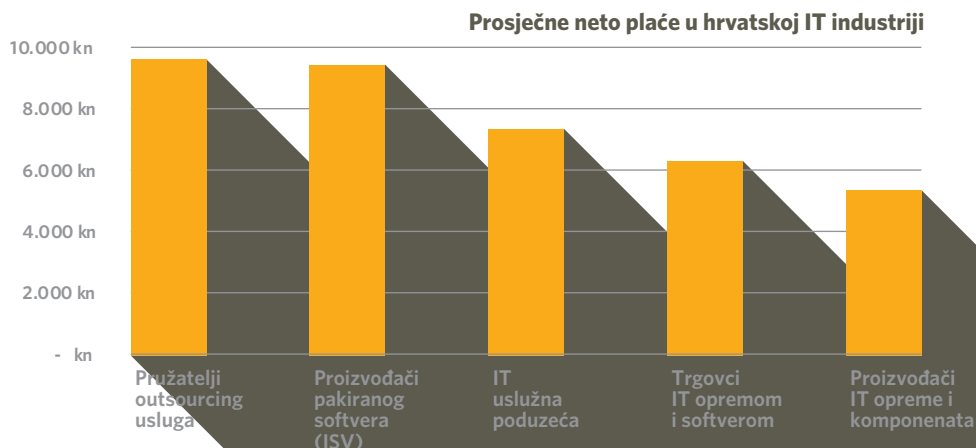
Struktura hrvatske IT industrije po kategorijama poduzeća, 2017

- IT uslužna oduzeća
- Proizvođači pakiranog softvera (ISV)
- Proizvođači IT opreme i komponenti
- Pružatelji outsourcing usluga
- Trgovci IT opremom i softverom
- Ostali

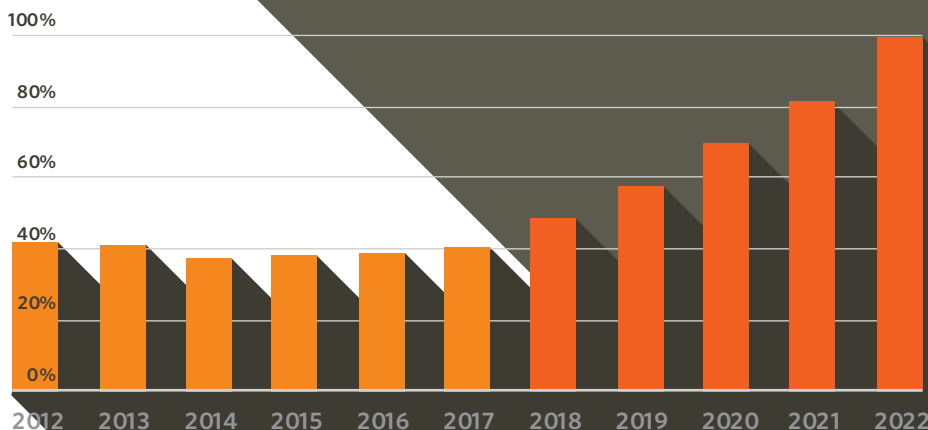
- Bez zaposlenih
- 1 do 4 zaposlenih
- 5 do 9 zaposlenih
- 10 do 50 zaposlenih
- 50 do 100 zaposlenih
- Više od 100 zaposlenih

Prosječna plaća u IT industriji veća nego u gospodarstvu

ukupnom

rosječna neto plaća u hrvatskoj IT industriji u 2017. iznosila je 7.722 kuna i bila je 44 posto viša od prosječne neto plaće u gospodarstvu. Izvor: FINA

EU28 IT Gap Index

Novost je EU IT Gap Index. Tim indeksom željeli smo izmjeriti zaostatak hrvatske IT industrije u odnosu na prosjek EU28 zemalja. Indeks je sastavljen od više relevantnih per capita pokazatelja.

Prošle godine hrvatska IT industrija dosegla je 40,5 posto prosjeka IT industrije u EU28. Da bi u sljedećih pet godina dostigla taj prosjek bio bi potreban prosječni godišnji rast EU28 Gap indeksa od 19,8 posto.

EU28 Gap Index 2012-2022
Rast 2022/2017 PSGR 19,8%

BDP, profitna marža i IT tržište

U 2017 udio IT industrije u BDP-u je bio 1,8 posto, i time je pozicionirana među djelatnostima s manjim udjelima u hrvatskom društvenom brutoproizvodu. Međutim, s dinamikom rasta novostvorene vrijednosti u zadnjoj dekadi od 5,9 posto zaostala je jedino za komunalnim djelatnostima (rast 9,3 posto). IT industrija je rasla sedam puta brže nego li BDP Hrvatske. Profitna marža koju je u 2017 ostvarila

IT industrija bila je 7,9 posto što je za oko deset posto više nego i u ukupnom gospodarstvu. Dosta često ljudi miješaju IT industriju i IT tržište. Veličina IT industrije je 21 milijardu kuna, a IT tržište je uvijek manje od same industrije. Za potrebe ove studije napravili smo procjenu veličine IT tržišta za koje vjerujemo da je doseglo 10,1 milijardi kuna, te je u odnosu na prethodnu godinu povećano za oko osam posto.

Ukratko o studiji

va brošura napravljena je na temelju studije koju je naručila Udruga za informacijske tehnologije Hrvatske

gospodarske komore (HGK) u listopadu 2018. godine. Studiju je za HGK izradio g. Boris Žitnik, analitičar OMNIAconsulta. Cilj studije je prikazati i ocijeniti doprinos IT industrije nacionalnim interesima koji se očituju u broju radnih mjesta, doprinosu društvenom brutoproizvodu i obujmu poreznih prihoda koje generira te razini tehnoloških kompetencija i razvojno istraživačkog potencijala zemlje.

Nalazi studije:

- pružaju uvid u obuhvat, obujam, demografiju i strukturalna obilježja, razvojne trendove i dinamiku razvitka ukupne IT industrije i njenih segmenata
- osvjetljavaju ulogu, značaj i relativnu poziciju koju IT industrija ima u nacionalnom gospodarstvu
- pružaju međunarodnu komparaciju uloge i značaja IT industrije prema drugim usporedivim zemljama

Dijelovi studije:

- pregled i analiza ukupne IT industrije
- pregled i analiza IT industrije po kategorijama i potkategorijama
- pregled uloge i značaja, odnosno usporedbe udjela IT industrije u nacionalnoj ekonomije
- međunarodne usporedbe IT industrije u Hrvatskoj i nizu odabranih zemalja

Cjelovitu studiju možete pronaći na www.hgk.hr

Ukratko o metodologiji

Temelj za izradu studije su niz odabranih pokazatelja poslovanja iz službenih GFI izvještaja, odnosno računa

dobiti i gubitka IT tvrtki u Hrvatskoj, koje prikuplja, obrađuje i objavljuje Fina. Bitni pokazatelji poslovanja za ovu studiju su broj poduzetnika, broj zaposlenih, ukupni prihod, bruto dobit, novostvorena vrijednost, amortizacija, troškovi nabave robe, troškovi osoblja, neto plaće, operativna marža i izvoz.

U fokusu studije je bio period od 2008. do 2017. godine. Uz FINU kao glavni izvor, za izradu studije korišteni su podaci Hrvatske narodne banke (HNB), Državnog zavoda za statistiku (DZS), Eurostata, IMF-a te OECD.Stata.

Prema našoj metodologiji IT industrija se sastoji od:

- pružanja IT usluga
- proizvodnje informatičke opreme i komponenata
- trgovine informatičkom opremom, komponentama i softverskim produktima

U te tri krovna segmenta IT industrije razvrstane su tvrtke iz sljedećih razreda Nacionalne klasifikacije djelatnosti NKD 2007 (NACE Rev.2):

- C26.20 Proizvodnja računala i periferne opreme
- C26.30 Proizvodnja komunikacijske opreme

- G46.51 Trgovina na veliko računalima, perifernom opremom i softverom
 - G46.52 Trgovina na veliko elektroničkim i telekomunikacijskim dijelovima i opremom
 - G47.41 Trgovina na malo računalima, perifernim jedinicama i softverom u specijaliziranim prodavaonicama;
 - G47.42 Trgovina na malo telekomunikacijskom opremom u specijaliziranim prodavaonicama
 - J58.21 Izdavanje računalnih igara
 - J58.29 Izdavanje ostalog softvera
 - J62.01 Računalno programiranje
 - J62.02 Savjetovanje u vezi s računalima
 - J62.03 Upravljanje računalnom opremom i sustavom
 - J62.09 Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računalima
 - J63.11 Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima
 - S95.11 Popravak računala i periferne opreme
 - S95.12 Popravak komunikacijske opreme
- Okako definiran obuhvat IT industrija odgovara OECD definiciji ICT industrije iz 2006 godine, bez djelatnosti telekom operatera. Neki elementi telekom industrije kao trgovina i popravak komunikacijske opreme uključeni su u IT industriju zbog činjenice da se njihovo poslovanje danas najvećim dijelom bazira na pametnim

telefonima (koji su u osnovi računala), računalnim mrežama i softveru, koji su imanentni IT industriji. Dodatan razlog za njihovo uključivanje je i taj da su to tvrtke koje su članice IT udruženja pri HGK.

Da bi se dobio što realniji obuhvat IT industrije, izvođač studije OMNIAconsult, je iz baze službeno registriranih IT poduzeća izdvojio tvrtke koje se uopće ne bave informatičkom tehnologijom kao djelatnošću te je dodatno uključio neke informatičke tvrtke registrirane izvan IT industrije.

Novost je EU IT Gap Index. Tim indeksom željeli smo izmjeriti zaostatak hrvatske IT industrije u odnosu na prosjek EU28 zemalja. Indeks je sastavljen od više relevantnih per capita pokazatelja. Cjelovitu metodologiju možete pronaći na: www.hgk.hr

Izvještaj o Stanju IT industrije 2018, pripremio je Boris Žitnik, analitičar OMNIAconsulta.
Grafička obrada: BUG

HGK
Udruženje za IT
Gojko Jelavić – tajnik
hgkit@hgk.hr
01/4606744

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA